VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V ŠUMPERKU

příspěvková organizace zřizovaná Olomouckým krajem

PLÁN
VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V ŠUMPERKU
2019

Hlavní třída 22,
Šumperk
IČO: 000 98 311

WWW.MUZEUM-SUMPERK.CZ

I. ÚVOD

Plán Vlastivědného muzea v Šumperku (dále jen VM Šumperk) pro rok 2019 byl vypracován s důrazem na plnění všech základních funkcí muzea včetně dodržování standardů veřejných služeb s důrazem na regionální působení organizace, vymezené jak zřizovací listinou, tak charakteristikami sbírek v CES. Současně plán a krátkodobá koncepce akceptují také základní cíle stanovené Koncepcí muzejnictví v letech 2015-2020[1] (dále jen Koncepce muzejnictví) a také cíle stanovené v Koncepci rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017-2020[2] (dále Koncepce rozvoje kultury).

Plán je připravován v době, kdy ještě není přesně známa výše příspěvku na provoz ani není jasné, zda budou schváleny požadované investiční akce, popř. bude vyhověno žádostem o dotace. Prioritně musí být jako každý rok kladen největší důraz na splnění veškerých úkolů organizace vyplývajících ze zákonů (zákonné úpravy týkající se nejen hlavní činnosti muzea, ale také účetnictví, odměňování zaměstnanců, bezpečnosti práce, požární ochrany, odpadového hospodářství, hygieny, nově také evidence smluv atd.), popř. z dalších opatření zřizovatele (Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, Principy odměňování ředitelů příspěvkových organizací atd.). Komplikace vyplývají z častých změn jak legislativy, tak i změn vnitřních předpisů zřizovatele. V roce 2019 bude nutné dodržovat směrnici EU o GDPR a také změny v zákoně o účetnictví týkající se účtování sbírek muzejní povahy (novela platí od ledna 2018).

Základní cíl organizace je totožný s prvním základním cílem Koncepce muzejnictví i Koncepce rozvoje kultury (cíl 3.1.2.1.), tj. zachování schopnosti muzeí kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, vědecko-výzkumnou činností prohlubovat jejich poznání a rozšiřovat službu veřejnosti.

Vlastivědné muzeum v Šumperku spravuje 6 sbírek obsahujících 15 podsbírek zapsaných v CES, v nichž je evidováno 166 990 sbírkových předmětů (inventárních čísel). Sbírkotvorná činnost, jako jeden z hlavních cílů muzea, bude pokračovat získáváním nových přírůstků obvyklými způsoby (vlastním sběrem, převody, dědictvím) důsledně v souladu se Zřizovací listinou a Strategií sbírkotvorné činnosti při dodržování zásad muzejní selekce. Případné nákupy sbírek budou v souladu se zákonem o účetnictví financovány z fondu investic. Podle

[1] Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015-2020, schválená Usnesením vlády ze dne 20. 8. 2015, č. 5
[2] Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017-2020, vydal Olomoucký kraj, ISBN 978-80-87982-61-7

možností budou realizovány i akvizice současného výtvarného umění,[3] neboť VM Šumperk plní také funkci regionální galerie. Dary do muzejních sbírek mohou být realizovány pouze v souladu se Zásadami řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem. Sbírky budou odborně zpracovávány v zákonných lhůtách, evidovány a inventovány dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění a dle vnitřních předpisů organizace.

V roce 2019 bude probíhat další rok druhého cyklu inventarizace sbírek, inventarizační jednotkou jsou dle zákona sbírkové předměty (tedy inventární čísla). Inventurou musí ze zákona projít každoročně minimálně 5 % sbírkových předmětů z každé sbírky, plán ovšem počítá téměř ve všech případech s 10 %.

Digitalizace sbírkového fondu, zajišťující přístup veřejnosti ke sbírkám muzejní povahy a v neposlední řadě také evidenci sbírkového fondu, je jedním z prioritních úkolů muzeí, který je akcentován i v celostátních materiálech. K tomu, aby mohla být digitalizace průběžně prováděna, je nutné pořídit náležitě vybavené digitalizační pracoviště, popř. zajistit i specializovaného pracovníka. Pro rok 2019 je proto plánováno (investiční žádanka č. 2017/00394) zakoupení kvalitního skeneru, který umožní skenování formátu A3 i negativů, dále skenování větších formátů a propojení s odpovídajícím PC. Digitalizace a následné uveřejnění sbírkových předmětů jsou také důležitým nástrojem pro jejich prezentaci odborné i široké veřejnosti a zároveň slouží i k ochraně sbírkových předmětů, dovolují prezentovat sbírky on-line a usnadňují badatelům jejich práci. Digitalizované sbírky umožňují jejich propagaci jak na webu vlastním, tak i celostátním (e-sbírky), popř. na mezinárodních serverech (Europeana). Na národním portálu eSbírky, do kterého se organizace aktivně zapojila v roce 2015, VM Šumperk ročně publikuje cca 350 sbírkových předmětů.

Při práci v depozitářích bude kladen důraz zejména na dodržování zákona a vnitřních předpisů, korektní vedení přírůstkových knih, jejich řádnou autentizaci (razítko s číslem sbírky v CES), dopracování lokací a řádné sledování klimatických podmínek. Pozornost bude zaměřena také na ochranu sbírek muzejní povahy před krádežemi, vloupáním a požárem dle Metodického pokynu MK ČR č. 1/2010. Kvalita uložení sbírkových předmětů, existence a funkčnost lokačních seznamů, vedení potřebné dokumentace a pořádek v depozitářích budou opět kontrolovány vedoucí oddělení odborné činnosti a ředitelkou organizace (pravidelná roční kontrola i namátkové kontroly).[4] V roce 2018 neopustil Hasičský záchranný sbor část budovy

[3] Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015 – 2020, odst. 3.2.6
[4] Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015 – 2020, odst. 3.2.5

tzv. robotárny na Lidické ulici v Šumperku, tak se případný převod nebo odkup do vlastnictví Olomouckého kraje zřejmě posune do roku 2019 (Cíl 5. 2. 14. Koncepce rozvoje kultury).

Vědecko-výzkumná činnost i v roce 2019 bude plánovaná tak, aby z každého úkolu vyplynul konkrétní výstup v daném roce, v případě nových úkolů popř. v roce 2020. Cílem vědecko-výzkumných úkolů budou podle možností produkty použitelné zejména pro prezentační účely (výstavy, přednášky, články pro ediční činnost organizace) a zviditelnění činnosti organizace. Pokračujících úkolů je naplánovaných 15, z toho dva jsou dále děleny na samostatné dílčí úkoly. Podporováno bude také zapojení pracovníků do externích projektů (celkem 7 externích úkolů) – k tomu Cíl 5. 1. 2. 6. Koncepce rozvoje kultury. Z externích úkolů stojí za zmínku projekt dokumentace krajinné a sídelní paměti obce na příkladu zaniklých osad ve spolupráci s AV ČR, k jehož cílům patří vytvoření databáze těchto sídel, prezentované na vlastní webové stránce, podrobné zpracování historie vybraných lokalit včetně zachycení vzpomínek pamětníků, také putovní výstava a kolektivní monografie.

Spolupráce s dalšími subjekty je realizována zejména formou zápůjček jak celých výstav (na rok 2019 je již nasmlouváno zapůjčení 3 výstav 3 organizacím), tak i dílčími zápůjčkami sbírkových předmětů, které jsou uplatňovány zejména ve vztahu k Národnímu památkovému ústavu (zámek Javorník, Šternberk apod.) a také ve vztahu k muzeím jak obecním (např. Police, Staré Město, město Šumperk), tak soukromým (Pivovarské muzeum v Hanušovicích), tak i krajským (Muzeum silnic ve Vikýřovicích). Mnohdy jsou sbírkové předměty zapůjčené z VM Šumperk základem pro tyto expozice. Ve spolupráci s městem Šumperk se bude organizace i v roce 2019 podílet na pořádání festivalu Město čte knihu a bude partnerem při pořádání Šumperských slavností. Ve spolupráci s Ligou na ochranu zvířat se uskuteční další, již 11. ročník zábavné soutěže Šumperský hafan. V rámci zahraniční spolupráce proběhnou již tradiční přednášky pracovníků Slovenského múzea ochrany přírody a jaskyniarstva (dále SMOPAJ), které sídlí v Liptovském Mikuláši. V oblasti spolupráce se školami se podařilo díky Muzejíčku zaujmout školky a základní školy, střední školy muzeum navštěvují méně, i když mnohé výstavy přímo souvisejí s učivem středních škol a školám jsou nabízeny komentované prohlídky. V Muzeu Zábřeh proběhnou opět soutěže pro školy pořádané pod patronací starosty města.

Prezentační činnost muzea je rámcově vymezena standardy veřejných služeb, které jsou konkretizovány ve Zřizovací listině. Jedná se zejména o zpřístupnění sbírek formou muzejních výstav, muzejních programů, publikací a webových prezentací (standard časové dostupnosti), dodržení standardů ekonomické dostupnosti zavedením slev a volných vstupů, popř. dodržení

standardů fyzické dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (podle stavebních možností objektů). Výstavy a muzejní programy byly vybírány tak, aby byly nejen návštěvnicky atraktivní, ale také s ohledem na plnění hlavní funkce muzea, tj. prezentovat sbírky muzejní povahy a vlastní vědecko-výzkumná činnost.

V publikační činnosti bude stěžejní publikací tradičně 105. svazek Severní Moravy. Výročí sametové revoluce bude věnován katalog (skládačka) k výstavě.

Prorodinná politika (Cíl 5. 1. 2. 7. Koncepce rozvoje kultury) bude v podmínkách VM Šumperk realizována opět v Muzejíčku, které vzniklo v roce 2016 jako specifické zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež, pro všechny, kteří si rádi pohrají, zasoutěží nebo vyzkoušejí nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Hlavním cílem tohoto projektu bylo přilákat do muzea celé rodiny s dětmi a ukázat jim, že v muzeu mohou smysluplně a příjemně strávit volný čas a při tom se ještě něco dovědět a něčemu přiučit. Celé přízemí východního křídla šumperského muzea bude i nadále využíváno výlučně na výstavy určené dětem, na programy pro děti, dílny a další programy. Od vzniku Muzejíčka v únoru 2016 do konce listopadu 2018 bylo realizováno již 13 dětských výstav, které navštívilo téměř 40 000 osob. V roce 2019 budou v Muzejíčku opět instalovány 4 nové výstavy s dětskou tematikou, jejichž prostřednictvím se budou děti všech věkových kategorií nejen bavit, ale také se budou přirozenou adekvátní formou seznamovat s činností muzea a prezentovanými tématy. Ke všem výstavám v Muzejíčku budou organizovány doprovodné akce a programy. Zázemí pro rodiny s dětmi (možnost využití přebalovacího pultu a přípravy jídla pro děti a kojence) je vybudováno i v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rodiny s dětmi bude i v roce 2019 připraven speciální „pohádkový“ návštěvnický okruh a také interaktivní expozice na nádvoří zámku (Strašidelný labyrint, Putování středověkem) a v tzv. Staré škole (Hádanky pánů z Vlašimi).

Předkládaný plán výstav je opět více méně rámcový, je možné, že dojde k jeho úpravě, a to v závislosti na aktuální situaci. Z 39 naplánovaných krátkodobých výstav přechází sedm z roku 2017, nově instalovaných výstav bude tedy 32. V zařízeních VM Šumperk proběhne 36 výstav, 3 autorské výstavy si zamluvily jiné organizace. Z vlastních muzejních sbírek je vytvořeno 27 výstav. Kromě výstav instalovaných v Muzejíčku (viz výše) bude samozřejmě patřit k nejvýznamnějším počinům výstava věnovaná 30. výročí „sametové revoluce“ s názvem Od socialismu k demokracii. Další zajímavou autorskou výstavou bude zajisté vysoce uměleckohistoricky hodnotná instalace Příběhy apoštolů nebo výstava Pomocníci v kuchyni. K velmi oblíbeným vlastním autorským akcím patří i tradiční výstava hub, která bude mít v roce 2019 jubilejní 20. pokračování. V Muzeu Zábřeh a Muzeu Mohelnice

proběhnou výstavy připomínající 100. výročí založení republiky, vždy s akcentem na daný region (viz Cíl 5. 1. 14. 2. Koncepce rozvoje kultury Olomouckého kraje).

VM Šumperk nabízí výstavní prostory také začínajícím umělcům. V Galerii mladých v Muzeu Šumperk a v Minigalerii v zábřežském muzeu mohou začínající nebo amatérští umělci vystavovat svou tvorbu. Jedná se o velmi oblíbený počin, který je určitou formou tzv. kulturních inkubátorů (Cíl 5, 1. 14. 5. Koncepce rozvoje kultury). Oba prostory jsou hojně využívány. V případě reinstalace expozice v Muzeu Zábřeh však bude provoz Minigalerie pozastaven.

V šumperském muzeu bude v letních měsících opět hojně využíváno také nádvoří, ať již to budou akce vlastní (Čarodějnice, Šumperský hafan, Muzejní noc, Prázdniny v muzeu, Mezinárodní den archeologie atd.), tak i akce, kde VM Šumperk vystupuje jako spolupořadatel nebo partner (Slavnosti města Šumperka, Mezinárodní folklorní festival, Revival atd.). Na zámku Úsov je nádvoří využito jak při běžných prohlídkách, tak i při speciálních akcích (Pohádkový den, Bílá paní, Halloween).

V oblasti stálých expozic je pro rok 2019 plánovaná reinstalace expozic v Muzeu Zábřeh, kdy se počítá s rozšířením expozice věnované zábřežskému rodákovi Janu Eskymo Welzlovi a s vytvořením nové expozice věnované historii města Zábřeh (Cíl 5. 2. 22. Koncepce rozvoje kultury). Návrh nového řešení expozice zpracovává a financuje město Zábřeh, realizace je přesunuta z roku 2018 a bude financována Olomouckým krajem (investiční žádanka 2017/00395). Jan Eskymo Welzl je osobnost nadregionálního významu a stávající miniexpozice je zcela nedostatečná. Pokud by se povedlo vytvořit moderní expozici s audiovizuálními prvky, mohla by se stát atraktivním cílem pro turisty z celé republiky i ze zahraničí. V roce 2019 bude v objektu Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích obnovena stálá expozice o loštických pohárech a loštickém hrnčířství, neboť loštické poháry jsou fenomén známý po celé střední Evropě a navíc jsou hojně zastoupeny ve sbírkovém fondu VM Šumperk. Formou dlouhodobých výstav budou v Památníku Adolfa Kašpara prezentovány také sbírkové předměty Havelkova muzea v Lošticích. Cílem instalace nové expozice a změny strategie výběru výstav v Památníku Adolfa Kašpara je zvýšení návštěvnosti tohoto zařízení, která přes veškerou snahu stagnuje.

Zvláštní formou prezentace sbírek je jejich zveřejnění na webových stránkách, a to jak v běžném zobrazení, tak v 3D podobě nebo zobrazení formou 360° rotujících objektů (třetí základní cíl Koncepce muzejnictví a také Cíl 5. 1. 2. 4. Koncepce rozvoje kultury). VM Šumperk vytvořilo na svých webových stránkách velmi atraktivní virtuální prohlídky expozic a výstav, kde se opět uplatnilo 3D zobrazení některých sbírkových předmětů. Jedná se o

prohlídky expozice v Muzeu Šumperk, expozice Pravěk Mohelnicka a nově rekonstruované expozice domácí fauny a lesnictví na zámku Úsov. Pro rok 2019 je plánované pokračování této formy digitalizace a umisťování sbírkových předmětů na portálu eSbirky. Rozsah digitalizace i virtuální prohlídky závisí na tom, zda se podaří získat dotaci z MK ČR.[5]

Digitalizované sbírkové předměty, zejména ve formě 3D zobrazení, a také panoramatické prohlídky expozic budou již od ledna 2019 využity pro vytvoření virtuální reality, která díky náhlavní soupravě (brýlím) a ovladačům zajistí virtuální procházení reálných expozic s detailním vyobrazením vybraných sbírkových předmětů. Toto zařízení umožní poznání stálých expozic, které jsou v podmínkách Vlastivědného muzea v Šumperku téměř všechny pro imobilního návštěvníka nedostupné, také imobilním osobám. Takové zařízení bude pořízeno již koncem roku 2018 a bude poprvé prezentováno na výstavě Retrogaming v Muzejíčku v Muzeu Šumperk v lednu 2019. Po skončení výstavy bude zařízení umístěno ve foyer před Muzeem v Šumperku. Podle finančních možností budou podobné sestavy instalovány také v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov (prostor pokladny nebo v prostorách Staré školy) a v Muzeu Mohelnice (obřadní síň). Tímto opatřením by došlo k naplňování Cíle 5. 1. 13. 1. Koncepce rozvoje kultury.

Velká pozornost bude věnována opět propagaci, zejména pak propagaci v médiích a na internetu, a to jak na vlastních webových stránkách, tak i na různých jiných webech, jako např. www.kudyznudy.cz, www.mapy.cz, www.firmy.cz atd. Dobře funguje i spolupráce s internetovými novinami www.sumpersko.net a portálem menusumperk.cz. Vlastní webové stránky organizace www.muzeum-sumperk.cz jsou neustále doplňovány a zdokonalovány. Využívány budou i nadále oba facebookové profily (Vlastivědné muzeum v Šumperku, zámek Úsov). Vlastní facebookovou stránku, administrovanou VM Šumperk, má i Šumperský hafan. Vlastivědné muzeum v Šumperku má zřízen i vlastní instagram. Zajímavou formou propagace je také spolupořádání různých nadregionálních akcí a setkání v zařízeních muzea (celostátní výstava Modelfest ve spolupráci s Modelářským klubem Šumperk v šumperském muzeu, Šumperský hafan ve spolupráci s Ligou na ochranu zvířat a www.sumpersko.net nebo setkání adoptovaných chrtů z Moravy ve spolupráci s organizací Podenco v nouzi a Chrti v nouzi na zámku Úsov, partnerství při Folklorním festivalu a Slavnostech města Šumperk apod.). Z těchto nadregionálních akcí pak vznikají různé dokumenty a zprávy, které se šíří zejména prostřednictvím sociálních sítí a které jsou skvělou formou bezplatné propagace.

[5] Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015 – 2020, odst. 3.2.8

Oprava a údržba budov, které má VM Šumperk ve správě či v nájmu, bude realizována dle pravidel stanovených Zásadami a Zřizovací listinou. Organizace bude moci dodavatelsky provádět údržbu budov podle novely Zásad do výše 100 000 Kč. Do plánu oprav a investic nebyly pro rok 2019 zařazeny žádné akce týkající se opravy a údržby budov, nicméně se v souvislosti s reinstalací expozic v Muzeu Zábřeh a Památníku Adolfa kašpara v Lošticích s dílčími opravami a úpravami v těchto objektech počítá. V rámci obnovy značně zastaralého vozového parku bylo na rok 2019 požádáno o nákup nového osobního automobilu (investiční žádanka č. 2017/00369).

Pracovníci oddělení provozu a výroby se budou opět podílet na opravách a údržbě všech objektů ve správě VM Šumperk. Stále více jsou zejména stolaři využíváni při výstavní činnosti – výroba výstavního fundu, pomoc při instalacích výstav (montáž, demontáž, osvětlení, audioefekty, nátěry apod.) a především tvorba interaktivních prvků a speciálních exponátů na výstavy. Díky existenci pracovní skupiny s dobře vybavenými dílnami může organizace produkovat vlastní autorské výstavy v originální instalaci s naprosto unikátními doplňkovými aktivitami. O takové výstavy opět projevily zájem i další muzea a jiné organizace, a tak i v roce 2018 poputují výstavy z dílny VM Šumperk po celé republice, čímž reprezentují nejen VM Šumperk, ale také Olomoucký kraj.

V rámci doplňkové činnosti se s největšími příjmy počítá opět z pronájmů nevyužitých prostor (Pavlínin dvůr v Šumperku), z krátkodobých pronájmů, zejména nádvoří Pavlínina dvora, a také z činnosti stolařů, zedníků a zámečníka a z hostinské činnosti provozované zejména v občerstvení na zámku Úsov a také v Muzeu v Šumperku. Doplňková činnost bude provozována tak, aby byly dodrženy všechny nároky vyplývající z nového metodického pokynu zřizovatele pro doplňkovou činnost.

Činnost ekonomického oddělení je rok od roku složitější, neboť stále přibývá množství nových nařízení a dochází k velkému nárůstu administrativních úkonů jak ve vztahu ke státu, tak i ve vztahu ke zřizovateli. Velmi důležitým úkolem ekonomického oddělení je také získávání mimorozpočtových zdrojů (Cíl 5.1.3.1. Koncepce rozvoje kultury), zejména administrace žádostí o dotace a také následně jejich řádné vyúčtování. Pro rok 2019 byly již podány žádosti o dotace z MK ČR, jedná se o program ISO na restaurování sbírek, a také se organizace bude prostřednictvím zřizovatele organizace ucházet již počtvrté o dotaci na digitalizaci sbírkových předmětů (Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií). Další žádosti o dotace budou po jejich zveřejnění směřovat na Olomoucký kraj, na obce, popř. na soukromé subjekty nebo nadace.

Vzdělávání zaměstnanců bude již tradičně probíhat v několika liniích. Jedná se o zákonná periodická školení pro všechny zaměstnance, tj. školení BOZP jednou za tři roky a školení PO také jednou za tři roky. Další skupinu tvoří zákonná školení řidičů profesionálů, řidičů referentských, kotelníka a řemeslníků. Samostatně je nutné vyčlenit školení ekonomického a administrativního charakteru. Posledním okruhem jsou různá školení, semináře a konference podle oboru jednotlivých odborných pracovníků. Semináře a konference pro tzv. odborné pracovníky budou vybírány tak, aby přednost měly semináře týkající se zákonných povinností (CES, Demus, digitalizace sbírek, památkový zákon, autorský zákon atd.).

Základním úkolem pro rok 2019 bude jako každý rok udržet muzeum jako sbírkotvornou instituci s regionální funkcí. Prioritou bude věnovat maximum pozornosti podstatě činnosti muzea, tj. sbírkám muzejní povahy, jejich řádnému uložení, evidenci, zpracování a restaurování. Všeobecný tlak na zvyšování výkonů muzea, snahy o měření výkonu počtem návštěvníků, počtem sbírkových předmětů nebo počtem výstav mohou vést ke zvýšení kvantity na úkor kvality. Velkou devízou VM Šumperk bude opět velký počet vlastních autorských výstav vytvořených ve valné většině ze sbírek jak vlastních, tak zapůjčených. I za cenu nižší návštěvnosti budou opět do programu zařazovány také pro veřejnost možná méně atraktivní, ale zato vysoce umělecky nebo vědecky kvalitní výstavy (např. výstava Diether F. Domes, která mapuje tvorbu výtvarníka, rodáka z Vitošova, nebo výstava Prof. Jan Havelka – tichý génius Moravy). Tyto vysoce odborné výstavy budou vyvažovat návštěvnicky atraktivní výstavy v Muzejíčku nebo nákladné výstavy historické či umělecké, jako například Příběhy apoštolů nebo Od socialismu k demokracii. Zájem veřejnosti o činnost muzea bude nutné udržovat i prostřednictvím různých muzejních akcí, z nichž mnohé již mají tradici a získaly si pravidelný okruh příznivců. K propagaci těchto akcí je nutné přilákat větší pozornost médií, což ovšem nebývá vždy úspěšné, a musí se přistoupit k propagaci placené.

V oblasti personální se v příštím roce neočekávají zásadní změny. S nárůstem administrativy by bylo třeba posílit ekonomické oddělení. Ovšem i kdyby se uvolnilo pracovní místo v rámci reorganizace, byl by problém získat nového kvalitního pracovníka, neboť platové podmínky jsou stále silně podprůměrné.

PhDr. Marie Gronychová, ředitelka VM v Šumperku

II. PŘEHLED ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

l. Sbírky

Zařazování předmětů do sbírek, jejich evidence a dokumentace, inventarizace, zápis do CES a další práce budou prováděny dle zákona č. 122/2000 Sb. v platném znění, vyhlášky č. 275/2000 Sb., Metodického pokynu MK k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí a také dle Strategie sbírkotvorné činnosti VM Šumperk.

1.1 Evidence

1.1.1 Chronologický zápis

V roce 2019 bude pokračovat průběžné systematické doplňování všech sbírek a podsbírek sbírkotvornou činností z výzkumných úkolů, vlastními sběry, nákupy, převody, u archeologických sbírek ze záchranných výzkumů. Nadále budou dokumentovány přírodní i společenské změny společnosti, regionální literatura, umění, řemeslné činnosti a lidová kultura v šumperském regionu. Zvláštní důraz je nadále kladen na dokumentaci současnosti. Předměty budou do sbírek muzea zapsány na základě jednání Poradního sboru pro sbírkovou činnost dle Směrnice ředitele VM v Šumperku 2/2003 – Stanovy PSSČ, Směrnice ředitelky VM v Šumperku 5/2004 – Strategie sbírkotvorné činnosti VM.

kurátoři sbírkových fondů

1.1.2 Systematická evidence

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ a v CES dle zákona č.122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb.

V roce 2019 začne kontrola systematické evidence materiálu z výzkumů společnosti Archaia Olomouc o. p. s. předaných na konci roku 2017 do sbírek VMŠ - 1. část (výzkum Mohelnice, ul. Na Příkopech - parkoviště a hřiště.

Katalogizace sbírkových přírůstků evidovaných v chronologické evidenci podsbírek v letech 2016–2019 a kontrola systematické evidence archeologických sbírek předaných Archaiou.

1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2019 bude inventarizace probíhat v souladu ze zákonem 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, Metodickým pokynem č. 4688/2007, o zajištění průkaznosti evidence sbírkových předmětů a stanovení režimu zacházení se sbírkou v muzeích

a galeriích spravujících sbírky ve vlastnictví státu a územních samosprávných celků, vyhlášky MF 270/2010 Sb. ze dne 8. září 2010.

Sbírky budou inventarizovány podle jednotlivých oborových skupin a podskupin v systematické evidenci, nebo podle inventárních čísel vzestupně. Součástí inventarizace bude digitalizace části sbírek podle plánu činnosti a přepis evidenčních karet do programu Demus i s údajem o uložení předmětu. Údaj o uložení předmětu bude vyznačen do chronologické, systematické i počítačové evidence sbírek.

Plán je stanoven tak, aby v každé sbírce prošlo inventarizací cca 10 % inventárních čísel, tj. 15 000 sbírkových předmětů z celkového počtu 149 523 kusů (stav k počátku druhého cyklu inventarizace). Výjimkou je sbírka šumperského muzea, podsbírka archeologická, kde bylo v roce 2015 inventarizováno 40 %, proto je na rok 2019 plánovaných pouze zákonných 5 %. V roce 2019 se nepočítá s žádnou mimořádnou inventarizací.

1.2.1 Zpracování sbírkových předmětů za využití počítače a programu evidence sbírkových předmětů DEMUS

Průběžná katalogizace nových přírůstků a přepis stávajících katalogizačních karet, přepsány budou karty zejména těch předmětů, které budou inventarizovány v roce 2019. Plánován je přepis cca 2 000 karet.

1.2.2 Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace zejména těch předmětů, které budou inventarizované, a předmětů zapůjčovaných muzeem na základě smlouvy o výpůjčce, nájmu nebo innominátní smlouvy v souladu se směrnicí ředitelky č. 4/2014 Zásady pro manipulace se sbírkovými předměty při jejich převozu. Bude pokračovat doplňování digitalizovaných sbírek na webu www.muzeum-sumperk.cz s ohledem na bezpečnost a dodržování autorského zákona a také na portálu eSbírky. Pokračování v projektu 3D digitalizace z vybraných sbírek a podsbírek VM (v případě schválení žádosti o dotaci MK ČR z programu na podporu projektů poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií) a jejich následné zveřejnění na webu muzea a portálu eSbírky Národního muzea.

Celkem by ve všech sbírkách VM Šumperk mělo být digitalizováno 2 000 sbírkových předmětů.

1.3 Restaurování a konzervace

1.3.1 Základní ošetření

Základní ošetření bude provedeno u všech nově získaných sbírkových předmětů (všechny sbírky).

1.3.2 Desinfekce sbírek

- **Sbírka šumperského muzea, zábřežského a mohelnického muzea, Havelkova muzea a PAKu v Lošticích**

Pravidelná desinfekce textilu, vyplynování zoologických a botanických sbírek depozitáře ve II. pololetí, průběžná desinfekce desinsekčními prostředky během roku.

- **Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Očištění všech vystavených exponátů na Úsově před turistickou sezonou, plynování všech sbírkových předmětů v expozici.

1.3.3 Zásadní ošetření

Ve všech sbírkách a podsbírkách bude provedena konzervace nových, zejména archeologických přírůstků a rekonzervace vybraných souborů stanovených na základě inventarizací. Konzervace a rekonzervace bude provedena dle potřeby i u předmětů, které budou použity na výstavách.

1.3.3.1 Konzervace, 1.3.3.2 Rekonzervace

Všechny sbírky – přednostní konzervace sbírkových předmětů pro instalaci na výstavách, nově získaných sbírkových předmětů, předmětů inventarizovaných, dále archeologických nálezů doposud nekonzervovaných z výzkumů z let 2015 - 2018, ošetření a konzervace předmětů získaných při detektorových prospekcích, celkem cca 150 kusů. Rekonzervace přednostně pro exponáty určené pro výstavy (cca 200 kusů), dále rekonzervace archeologických nálezů – železné předměty, pravidelná rekonzervace zbraní. Dle aktuální potřeby ošetření proti červotočům a plísním.

1.3.3.3 Restaurování

Restaurování sbírkových předmětů bude provedeno podle finančních možností organizace a v závislosti na získání dotace z ISO. Uvedený přehled je tedy pouze orientační, neboť v době tvoření plánu není možné přesně specifikovat, jaká bude finanční situace organizace v roce 2019, a také to, zda bude vyhověno žádosti o dotaci.

- **Sbírka lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Podsbírka historická, externí restaurování

Hasičská stříkačka dvoupístová ruční čtyřkolová HÚ 713 (žádost o dotaci MK z programu ISO)

1. etapa 199 000,- Kč - externě

1.3.3.4 Preparace

- **Sbírka šumperského muzea**

Podsbírka botanická – nové sběry (cca 120 ks)

1.4 Práce se sbírkami

Ve všech depozitářích bude probíhat pravidelné sledování a budou prováděny klimatické záznamy režimu v depozitářích a výstavních prostorech podle Směrnice ředitelky č. 2/2014 – Depozitární řád VM v Šumperku, nejméně 1x za měsíc, dále vedení záznamů o vstupech do depozitářů – dle Směrnice ředitele č. 2/2014, vedení přírůstkových knih, úklid v depozitářích a v regálech, zpracovávání lokačních seznamů; spolupráce na digitalizaci sbírkových předmětů, vyhledávání a zpětné uložení zapůjčovaných sbírkových předmětů, podle Směrnice č. 1/2014 – Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.5 Centrální evidence sbírek

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb., Směrnice ředitelky č. 1/2014 Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.7 Depozitáře

Při práci v depozitářích bude kladen důraz na bezpečné uložení sbírek, zpracování lokace, průkaznost evidence a na správnou regulaci klimatických podmínek.

1.8 Předměty se vztahem ke sbírkám v jiné evidenci

Pokračování v evidenci předmětů vztahujících se ke sbírkám na evidenčních kartách (faksimile, modely, figuríny apod.) a v evidenčních sešitech (srovnávací materiál ad.) dle Směrnice ředitele OVM č. 5/2002 – Evidence předmětů se vztahem ke sbírkám.

1.8.3.1 Knihovna

Pokračování v katalogizaci a evidenci knižních přírůstků; přepis knih do programu Verbis (novější verze KpWinSQL), přímé uložení na serveru Městské knihovny v Šumperku. Evidence

a cirkulace časopisů, zajištění jejich vazby, meziknihovní výpůjční služba, distribuce vlastních tisků, výstřižková služba a pravidelná inventarizace publikací.

1.8.3.2 Archiv

Průběžné zařazování písemností, vedení archívní knihy, skartace, vedení stavebního archívu a spisovny, vedení zápůjček dokumentace.

1.8.3.3 Fotoarchiv

Digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s kurátory sbírkových fondů), zpracovávání a evidence CD a DVD nosičů vlastních a převzatých, zapůjčování fotografií, negativů, postupná katalogizace negativů, vystavování licenčních smluv ad.

2. Vědecko-výzkumná činnost

2.1 Interní úkoly

2.1.1 Vlastní výzkum nebo vedoucí výzkumu

2.1.1.1 Pokračující úkoly

Pravěké osídlení na Mohelnicku, Zábřežsku a Šumpersku

Řešitelé: Jakub Halama, Barbora Tomešová

V rámci tohoto tematicky širokého a dlouhodobého úkolu jsou volena jednotlivá dílčí témata pro kratší období.

I. Osídlení regionu ve starším pravěku *(řeš. B. Tomešová)*

Víceletý dílčí úkol **Neolitické osídlení povodí horní Moravy.**

V roce 2019 zahájení revize movitých nálezů ze sondážního výzkumu a sběrů z neolitické lokality Újezd-Žádlovice, prováděných v 50. letech minulého století. Postupně dojde k vytvoření katalogu materiálu uloženého ve sbírkách VMŠ a k publikaci výsledků této doposud trochu opomíjené lokality patřící kultuře s lineární keramikou.

II. Osídlení regionu v mladším pravěku *(řeš. J. Halama)*

Z důvodu čerpání RD odložené zahájení víceletého dílčího úkolu **Hradiště Obersko – pravěká pevnost a sídlo mocných** - analýza archeologických nálezů z opakovaných prospekcí 2006-2018 (event. pokračování prospekcí již jen na vybraných místech), zvažována možnost podání žádosti nějakého dostupného grantu (= geofyzikální průzkum, přírodovědné analýzy, dokumentace nálezů, geodetické zaměření a 3D model hradiště etc.). Finálními výstupy výstava, přednáška a publikace (odborná archeologická studie + populárně-vědná knížka –

Knihovnička SM?).

Výstupy 2019:

- Sumarizace nálezů a jejich fotodokumentace v rámci digitalizace (1. část).
- Vypracování nálezových zpráv z jednotlivých sezón.
- Zařazení některých keramických nálezů do úvodní části připravované expozice v Lošticích.

Dokumentace regionu Šumperska - společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1918 do současnosti

Řešitelka: M. Kollerová

Dokumentace společenského, kulturního, hospodářského i politického vývoje regionu - sbírkotvorná činnost, fotodokumentace změn a událostí.

Pokračující dílčí úkol: **Šumpersko v období první republiky**

Výstupy 2019:

- Putovní verze výstavy Šumpersko v období první republiky (1918–1938) v Muzeu Zábřeh a Muzeu Mohelnice.
- Články na zvolené téma, min. dva (Severní Morava, web muzea).
- Sbírkotvorná činnost.

Nový dílčí úkol: **Šumpersko v období socialismu (1968–1989)**

Politický, společenský a hospodářský vývoj Šumperska v období let 1968-1989, každodenní život jeho obyvatel, dokumentace tohoto vývoje, důraz na události roku 1968 a 1989, studium literatury a pramenů ve Státním okresním archivu Šumperk, Vědecké knihovně Olomouc.

Výstupy 2019:

- Výstava Od socialismu k demokracii (pracovní název, realizace podzim 2019).
- Přednáška – Jak jsme dělali revoluci aneb listopadové události roku 1989 na Šumpersku (pracovní název).
- Článek na zvolené téma, web muzea (k 30. výročí sametové revoluce).
- Sbírkotvorná činnost.

Dokumentace regionu Zábřežska, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Řešitelka: Dagmar Tempírová

Sbírkotvorná činnost; fotograficko-popisná dokumentace významných událostí, změn, staveb apod. v regionu.

Nový dílčí úkol: **Historie zábřežských podniků a továren**

Sběr materiálů v rámci sbírkotvorné činnosti, příprava textů a scénáře.

Výstup 2019:

- Výstava v roce 2020 v zábřežském muzeu.

Dokumentace regionu Mohelnicka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sbírkotvorná činnost, pořizování fotodokumentace – současnost města (zejména nové stavby, rekonstrukce, pokračování revitalizace historického jádra města). Výstupem bude databáze fotografií.

Průmyslový rozvoj Mohelnice (Mohelnicka) od 2. poloviny 19. století do roku 1945

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sestavení přehledu mohelnických firem v daném období. Studium pramenů.

Dokumentace regionu Lošticka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Nový dílčí úkol: **Lošticko a Mohelnice v období socialismu 1968–1989**

Důraz na události roku 1968 a 1989, shromažďování a zpracování dokumentů, včetně archivních materiálů, dokumentace každodenního života obyvatel regionu.

Výstup 2019:

- Výstava Od socialismu k demokracii ve VM v Šumperku ve spolupráci s M. Kollerovou a K. Lipenskou.

Osobnosti Loštic

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Nový dílčí úkol: **Prof. Jan Havelka – muzejní a vlastivědný pracovník**

Výstup 2019:

- Výstava Prof. Jan Havelka – tichý génius Moravy. V roce 2019 uplyne 180 let od jeho narození, výstava bude instalována v přízemí PAK v Lošticích.

Kříže, kapličky a boží muka v okr. Šumperk

Řešitelky: Mária Kudelová, Pavlína Janíčková

Zpracování drobných sakrálních staveb z katastrů dalších 4 obcí.

Výstup 2019:

- Zveřejnění dalších 4 obcí na webu VM Šumperk.

Kultura odívání 20. století

Řešitelka: Mária Kudelová

Úkol navazuje na dílčí vědecké úkoly ze předešlých let – svatební šaty (V čem jste se, dámy, vdávaly…) a plavky (Koupaliště a plovárny) a společenský oděv 20. století. V roce 2019 se zaměří na pracovní oděv žen související s přípravou jídla a péčí o domácnost i textil v domácnosti. Výsledkem bude výstava s pracovním názvem Pomocníci v kuchyni, která bude uspořádána ve spolupráci s veřejností.

Výstupy 2019:

- Výstava Pomocníci v kuchyni.
- Odborné zpracování získaných předmětů.
- Módní přehlídka na Muzejní noci.

Kostely a modlitebny Českobratrské církve evangelické na Šumpersku a Zábřežsku

Řešitelka: Kristina Lipenská

Výzkumný úkol reagující na 100. výročí založení ČCE v roce 1918.

Výstupy 2019:

- Výstava Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku, Muzeum Zábřeh.
- Přednáška (muzeum Zábřeh).
- Článek na web muzea (přechází z roku 2018).

Výtvarní umělci regionu

Řešitelky: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská

V roce 2019 bude i nadále probíhat doplňování sbírky regionálního umění se zaměřením na její prezentaci ve VM v Šumperku. Doplňování dalších biografických medailonů regionálních umělců, které jsou průběžně využívány jako dílčí část na různých výstavních projektech, dále budou sjednocována hesla, bude probíhat vyhledávání fotografického materiálu, aktualizace již vyhotovených medailonů, dokumentace výtvarných aktivit v regionu. V roce 2019 bude dílčím

výstupem článek uveřejněný na webu muzea a připomenutí tvorby umělců s významným jubileem (na webu muzea, popř. facebooku). V rámci cyklu Po stopách šumperských architektů, který mapuje architekturu a významné architekty na Šumpersku, bude připravována výstava Šumperské veduty i realizována přednáška.

Výstupy v roce 2019 (K. Lipenská):

- Výstava tvorby Věry Kovářové, Muzeum Šumperk, Výstavní síň.
- Výstava tvorby Diethera F. Domese, rodáka z Vitošova.
- Beseda se synem Diethera F. Domese – společně s M. Kollerovou.
- Článek do SM – Mimořádně cenná nová akvizice: sobotínská skulptura od Jiřího Beránka (pracovní název).

Výstupy v roce 2019 (L. Müllerová):

- Příprava výstavy Šumperské veduty.
- Přednáška o šumperské architektuře v rámci cyklu Po stopách šumperských architektů.
- Článek na web muzea – Nové sochařské exteriérové realizace v Šumperku (pracovní název).
- Článek do sborníku Severní Morava - Nový přírůstek do kolekce Kurta Halleggera.

Nový dílčí úkol (K. Lipenská): **Regionální výtvarné umění v období 1968–1989**

Výstup v roce 2019:

- Výstava Od socialismu k demokracii, Muzeum Šumperk - ve spolupráci s M. Kollerovou a P. Janíčkovou.

Barokní malířství a sochařství na Šumpersku, Zábřežsku a Mohelnicku

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2019 bude úkol zaměřen na realizaci výstavy Příběhy apoštolů ve výtvarném umění, která představí v Šumperku mj. unikátní soubor barokních soch pocházející z poutního místa Hora Matky Boží u Králík.

Výstupy 2019:

- Výstava: Příběhy apoštolů ve výtvarném umění.
- Článek na web muzea.

Květena jesenických rašelinišť

Řešitelka: Magda Zmrhalová

Dokumentace a fotodokumentace vybraných lokalit, pořízení terénních záznamů o

mechorostech na vybraných lokalitách, sběr herbářových položek. V návaznosti na minulý rok bude zpracováno rašeliniště na Trojmezí.

Studium rozšíření, mapování výskytu a případný popis nových druhů brouků nadčeledi *Elateroidea* na území Šumperska

Řešitel: Milan Dvořák

Plošný zoogeografický průzkum šumperského okresu se zaměřením na entomofaunu. Hlavní důraz bude kladen na hledání nových druhů brouků, především skupiny Elateriformia, a na hledání různých typů vývoje mimikry u stávajících. V případě nižšího zastoupení brouků sledované čeledě bude úkol rozšířen na průzkum divergence i na ostatní zástupce tohoto řádu. V roce 2019 pokračování projektu - rozšíření pole působnosti i na jiné lokality (Lesnice - vrch Trlina). Pokud nebudou nalezeny nové druhy u Elateriformia, tak bude výzkum čistě mapujícího charakteru a bude doplňovat sbírky VM.

Revize geologických lokalit severní Moravy

Řešitel: Milan Dvořák

Geologické průzkumy stavu stávajících geologických nalezišť. V roce 2019 bude zpracován lom na kopci Zbová u Bohutína. Výstup bude formou odborného článku a horniny budou zároveň předmětem sbírkotvorné činnosti.

2.1.1.2 Nové úkoly

Historie města Zábřeh

Řešitelka: Kristina Lipenská

Výzkumný úkol vycházející z potřeby reinstalace stálé expozice Historie města Zábřeh v důsledku rozšíření a modernizace stávající expozice věnované J. E. Welzlovi. Zpracování dějin města od pravěku do poloviny 20. století.

Výstup v roce 2019:

- Reinstalace stálé expozice Historie města Zábřeh

Hrad a zámek Úsov

Řešitelé: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská, Magda Zmrhalová, Barbora Tomešová (pouze Knihovnička SM)

Spolupráce na vydání publikace Hrady a zámky Olomouckého kraje a příprava publikace Hrad a zámek Úsov (vydání plánováno na rok 2020 v rámci edice Knihovnička Severní Moravy, zde i více k archeologii – B. Tomešová).
Výstup 2019:

- Vydání publikace Hrady a zámky Olomouckého kraje (pracovní název).

Expozice loštických pohárů. Hrnčířství na Lošticku v proměnách času

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková
V rámci přípravy nové expozice v PAK bude zpracován vývoj hrnčířství na Lošticku od neolitu do pozdního středověku (s důrazem na výrobu loštických pohárů – J. Halama) a dále od novověku do poč. 20. století, včetně osobností místních hrnčířů (P. Janíčková).
Výstup 2019:

- Instalace stálé expozice (otevření je plánováno na polovinu roku 2019).

2.2.2 Podíl na jiném úkolu

2.2.2.1 Pokračující úkoly

Projekt preventivní archeologie

Řešitel: Jakub Halama
Preventivní detektorové průzkumy ohrožených lokalit v Olomouckém kraji. Hlavním řešitelem je Archeologické centrum Olomouc, J. Halama jako spoluřešitel – garant detektorových průzkumů v okrese Šumperk + zajišťování jednotlivých detektorářských nálezů, jejich nálezového kontextu a jejich zařazování do sbírek (tematicky tedy souvisí s interním úkolem Osídlení Mohelnicka, Zábřežska a Šumperska v mladším pravěku).

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury

Řešitelka: Mária Kudelová
Výzkum tradiční rukodělné výroby a obyčejové kultury – dokumentace výrobců a nemateriálních statků jako podkladů pro další výzkumy pro zpracování nominací na titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje v roce 2019 a seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje.
Výstupy 2019:

- Výzkum současných forem masopustu na Zábřežsku (Postřelmůvek, Chromeč, Jedlí), ověření života obyčeje doloženého z výzkumu dr. Hoškové v letech 1988–1993. Terénní

výzkum, studium literatury a pramenů, příprava materiálů pro vypracování Návrhu na zapsání do seznamu nemateriálních statků TLK Olomouckého kraje.

Dokumentace lidové a řemeslné výroby na Šumpersku, posudky a podklady pro činnost v certifikační komisi Jeseníky originální produkt

Řešitelka: Mária Kudelová

Zpracování posudků dle požadavků.

Současní výtvarní umělci Šumperska

Řešitelka: Kristina Lipenská

Výzkumný úkol přechází z roku 2018. Spolupráce s Unií výtvarných umělců Olomoucka na prezentaci tvorby současných výtvarných umělců regionu.

Výstup 2019:

- Repríza výstavy Šumperk, inspirující brána Jeseníků, Muzeum Šumperk.

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné

Řešitel: Milan Dvořák

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné a dalších dravců na vytyčeném koridoru u Zábřehu. Spolupráce na Akci BUTEO 2018/2019. Garantem akce je ZO ČSOP 31/O1 Tachov a Muzeum Českého lesa Tachov. Spolupráce na celostátním ornitologickém výzkumu. Monitoring je prováděn vždy v období zimním okolo 15. listopadu, 15. ledna a 15. března. Lokalita Zábřeh - Vyšehoří. Úkol bude dlouhodobý.

Výstupy 2019:

- Odborný článek.

2.2.2.2 Nové úkoly

Identifikace a trvalá dokumentace kulturní, krajinné a sídelní paměti obce – na příkladu zaniklých sídel Moravy a Slezska

Řešitelka: M. Kollerová

Hlavními řešiteli pětiletého projektu jsou Ústav pro soudobé dějiny AV ČR a Mendelova univerzita v Brně (Agronomická fakulta). Projekt je zaměřen na výzkum po roce 1945 zaniklých sídel zejména v pohraničí severní Moravy a Slezska (Šumpersko, Jesenicko, Bruntálsko), mezi jeho cíle patří vytvoření databáze těchto sídel, prezentované na vlastní webové stránce, podrobné zpracování historie vybraných lokalit včetně zachycení vzpomínek

pamětníků, také putovní výstava a kolektivní monografie. Mgr. Kollerová se do projektu zapojí zejména jako členka poradního sboru a dále zpracováváním rešerší týkajících se zaniklých obcí Šumperska. V roce 2019 se předpokládá konání workshopu v jednom ze zkoumaných regionů.

Zpracování textů k předmětům umělecké sbírky Kláštera premonstrátů v Želivě

Řešitelky: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská

Zpracování textů k předmětům umělecké sbírky Kláštera premonstrátů v Želivě v rámci externí zakázky Digitalizace uměleckých sbírek Kláštera premonstrátů v Želivě. Sbírka obsahuje malířskou sbírku zahrnující 363 obrazů, sochařskou sbírku zahrnující 77 soch, grafickou sbírku zahrnující 326 grafických listů a sbírku náboženských předmětů zahrnující 85 předmětů.

Výstupy 2019:

- Zpracování textů k předmětům umělecké sbírky Kláštera premonstrátů v Želivě.

2.3 Odborná prezentace

2.3.1 Konference

2.3.1.2 Aktivní účast

2.3.2 Semináře

Pořadatel:

- Organizace (společně s obcí Rohle a SA v Šumperku) setkání kronikářů mikroregionu Zábřežsko, říjen 2019 Petrášová
- Ve spolupráci s bryologicko-lichenologickou sekcí České botanické společnosti organizace semináře Bryologicko-lichenologické dny na Zlatohorsku jaro 2019 Zmrhalová
- Organizace řádného zasedání Středomoravské archeologické komise, Muzeum Loštice (podzim 2019) Halama, Tomešová

2.3.2.2 Aktivní účast

Semináře odborných komisí při AMG (etnografické, historické, archeologické atd.)

odborní pracovníci

2.3.2.3 Pasivní účast

Účast na seminářích je uváděna pouze rámcově, neboť témata ani termíny seminářů a školení pro rok 2019 nejsou v době tvorby plánu na rok 2019 zpravidla ještě zveřejněny. Podrobněji

bude vzdělávání zaměstnanců rozpracováno v plánu vzdělávání zaměstnanců VM Šumperk – samostatný dokument.

Přehledy výzkumů na Moravě a ve Slezsku v roce 2018 Halama, Tomešová

Seminář k Cesiku a CES Vepřková

Bryologicko-lichenologické setkání – duben nebo září 2019 Zmrhalová

Setkání souvkařů severní Moravy, duben 2019 Dvořák

Seminář AMG na téma Knihovnictví Lipenská

Seminář AMG na téma Muzejní pedagogika Krellerová, Šebestíková

Elektronická spisová služba, seminář ASI Navrátilová

Inventarizace majetku obcí, krajů, PO a OSS Zeman

Ekonomické semináře a personalistika Krásná, Gruntorád, Ing. Gronychová, Stebnická

Zaměstnanci oddělení provozu a výroby (Stoklas, Krňávek, Kopa, Skýva, Pejcha, Kobza) absolvují povinná školení – lešenář, svářeč, vysokozdvižný vozík, řidič, motorová pila.

Všichni zaměstnanci se pravidelně zúčastňují školení bezpečnosti práce a požární ochrany. Zaměstnanci, kteří jsou oprávněni k řízení služebních vozidel, absolvují dle lhůtníku školení řidičů.

3 Prezentace

3.1 Ediční činnost

3.1.1 Vydané muzeem

3.1.1.1 Vlastní titul

Severní Morava, sv. 105 Hajtmarová, Müllerová

Průvodce k výstavě Od socialismu k demokracii (skládačka)

Janíčková, Kollerová, Lipenská

Vlastní tituly na webu www.muzeum-sumperk.cz:

Ničivá povodeň v údolí Desné roku 1921 Kollerová

Z deníku četnické stanice v Kosově Kollerová

Sametová revoluce v Šumperku Kollerová

Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků.

Dvořák

Článek ukončující vědecko-výzkumný úkol. Revize lomu vrch Zbová u Bohutína. Dvořák

Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné. Dvořák

Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze Janíčková, Kudelová

Nové sochařské exteriérové realizace v Šumperku (pracovní název) Müllerová

Doteky severomoravského baroka (prac. název) Müllerová

Osobnost plk. Karla Lukase Tempírová

Lubomír Bartoš, monumentální realizace v architektuře – web muzea Lipenská

Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – web muzea Lipenská

Historické okénko Šumperka – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie města - facebook muzea Lipenská, Kollerová

3.1.1.2 Podíl na edici

Hrady a zámky Olomouckého kraje – spolupráce na přípravě publikace vydávané Olomouckým krajem, VMŠ příprava části věnované zámku Úsov

Müllerová, Lipenská, Zmrhalová

3.1.2 Publikační činnost

3.1.2.2 Studie

Nález z Doubravice-Kouřilky. Maskovité zámky římsko-provinciální produkce na území ČR (publikační výstup z mezinárodní konference Archeologie barbarů 2018, Brno).

Halama

3.1.2.3 Odborné články

Návštěvy prvních československých prezidentů na Šumpersku – SM Kollerová

Mechorosty rašeliniště na Malé Jezerné (přesun z r. 2018, kdy bylo publikováno jiné, aktuální téma) – SM Zmrhalová

Nový přírůstek do kolekce Kurta Halleggera – SM Müllerová

Archeologické doklady středověké kolonizace severní části Zábřežské vrchoviny (Vlastivědný věstník moravský nebo jiné periodikum) Halama, Goš

Několik kratších článků k některým archeologickým akcím i nálezům v regionu z l. 2017-2018 – do časopisu Přehled výzkumů (vyd. ARÚ Brno) Tomešová, Halama

3.1.2.4 Populárně-vědné články

Mimořádně cenná nová akvizice: sobotínská skulptura od Jiřího Beránka, SM (Poklady z našich depozitářů) Lipenská

Publikace nějakého novějšího zajímavého nálezu z regionu, SM – rubrika Poklady našich depozitářů Halama

Nález depotu stříbrných mincí na katastru obce Hrabová (SM 105, rubrika Zajímavosti) Tomešová

3.1.2.5 Informační články

Aktuální informace o výstavách a jiných muzejních aktivitách v regionálním tisku (Týden na severu, Šumperský a jesenický deník, šumperský zpravodaj, zábřežský, mohelnický a loštický zpravodaj), v republikovém tisku Mladá fronta Dnes, Právo, Věstník AMG atd.

kurátoři výstav, vedoucí odd. a pracovišť

Informace na internetu – aktuální informace o výstavách kurátoři výstav. Zeman, Šebestíková

3.1.2.6 Nálezové zprávy

Průběžné zpracovávání Oznámení, Hlášení a Nálezových zpráv z archeologických dohledů, výzkumů a detektorových prospekcí, pro Archeologický ústav (databáze Archeologická mapa ČR) Halama, Tomešová

3.2 Výstavy – číselník odpovídá stanovenému obsahu výroční Zprávy o činnosti, vysvětlivky a rozdělení výstav na vlastní a zapůjčené byly zpracovány podle metodiky NIPOS, formulář V-Kult.

Celkem 39 výstav, z toho 7 přechází z roku 2018 a 3 jsou instalované mimo VMŠ

Výstavy autorské (3.2.1, 3.2.2) – vlastní výstava je autorsky připravená a ve sledovaném období vykazujícím muzeem zpřístupněná výstava, obsahující v převážné míře vlastní exponáty (alespoň 50 %).

3.2.1 autorské z výzkumu

3.2.1.1 Šumpersko za první republiky – výstava k 100. výročí vzniku samostatného československého státu.

Šumperk, Výstavní síň (přechází z roku 2018)

6. 9. 2018 – 27. 1. 2019 Kollerová, Janíčková

3.2.1.2 Příběhy apoštolů – unikátní soubor barokních soch

Šumperk, Výstavní síň

Březen – květen 2019 Müllerová

3.2.1.3 Plesové a společenské šaty – výstava dokumentující společenské a plesové šaty 20. století, ze sbírek VM Šumperk, doplněno o materiál nasbíraný v terénu
Zábřeh
Duben – červen 2019 Kudelová

3.2.1.4 Pomocníci v kuchyni – výstava bude dokumentovat sbírkovými předměty vývoj kuchyně
Šumperk, Výstavní síň
Červen – září 2019 Kudelová, Janíčková

3.2.1.5 Od socialismu k demokracii – výstava v rámci výročí 30 let od tzv. sametové revoluce
Šumperk, Výstavní síň
Listopad 2019 – leden/únor 2020 Kollerová, Janíčková, Lipenská

3.2.2 autorské

3.2.2.1 Betlémy – betlémy ze sbírek VM, doplněno zápůjčkami regionálních výrobců betlémů
Šumperk, Muzejíčko (přechází z roku 2018)
27. 11. 2018 – 20. 1. 2019 Kudelová

3.2.2.2 Šumperk, inspirující brána Jeseníků – výstava šumperských regionálních umělců pořádaná ve spolupráci s Unií výtvarných umělců Olomoucka
Šumperk, Hollarova galerie
14. února – květen 2019 Lipenská

3.2.2.3 Diether F. Domes – výstava mapuje tvorbu výtvarníka, rodáka z Vitošova, Diethera F. Domese, je pořádána při příležitosti autorových nedožitých 80. narozenin
Šumperk, Hollarova galerie
Květen – srpen 2019 Lipenská, Kollerová

3.2.2.4 Výstava hub – tradiční výstava živých hub spojená s mykologickou poradnou
Šumperk, předsálí Rytířského sálu
12. září – 14. září 2019 Zmrhalová

3.2.2.5 Věra Kovářová – výstava regionální výtvarnice Věry Kovářové z Rejchartic
Šumperk, Výstavní síň
19. září – říjen 2019 Lipenská

3.2.2.6 Motýli severní Moravy a blízkého okolí – výstava starých i nových sbírek šumperského depozitáře
Šumperk, Hollarova galerie
Září – listopad 2019 Dvořák

3.2.2.7 František Remeš – výstava akad. malíře a rodáka ze Zábřeha F. Remeše
Zábřeh
Září – listopad 2019 Tempírová

3.2.2.8 Podzimní herna – interaktivní výstava originálních exponátů z dílny Vlastivědného muzea v Šumperku, Šumperk, Muzejíčko
Září – říjen 2019 Krellerová, Drugda

3.2.2.9 Prof. Jan Havelka – tichý génius Moravy – výstava k výročí 180 let od narození J. Havelky
Loštice
Říjen – listopad 2019 Janíčková

3.2.2.10 Vánoční dárek – výstava ze sbírek VM Šumperk
Šumperk, Hollarova galerie
Listopad – leden 2020 Kudelová, Janíčková

3.2.3 Přejatá aktivně

Výstavy přejaté aktivně – za vlastní se může považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum takovou výstavu vlastním nákladem připravilo a zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava zapůjčené soukromé sbírky určitých artefaktů).

3.2.3.1 Město čte knihu – ve spolupráci s Městskou knihovnou v Šumperku, představení tvorby Jiřího Brdečky
Šumperk, Rytířský sál (přechází z roku 2018)
1. 11. 2018 – 3. 2. 2019 Lipenská

3.2.3.2 Retrogaming – interaktivní výstava historických počítačů
Šumperk, Muzejíčko
29. 1. 2019 – 12. 5. 2019 Šebestíková, Drugda

3.2.3.3 Stavebnice Seva – interaktivní výstava modelů ze stavebnice Seva
Šumperk, Muzejíčko
17. 5. 2019 – 1. 9. 2019 Šebestíková, Drugda

3.2.3.4 Zmatené peníze – výstava doplněna o sbírkové předměty – bankovky ze sbírek VM v Šumperku
Šumperk, Muzejíčko
Říjen – prosinec 2019 Šebestíková, Drugda

3.2.3.5 Město čte knihu – ve spolupráci s Městskou knihovnou v Šumperku
Šumperk, Rytířský sál
Listopad 2019 – leden 2020 Lipenská

3.2.4 Zapůjčená

3.2.4.1 Les objektivem lesníků – výstava fotografií vybraných ze soutěže Lesů ČR, s. p., Krajského ředitelství Šumperk
Šumperk, Hollarova galerie (přechází z roku 2018)
8. 11. 2018 – 10. 2. 2019 Zmrhalová

3.2.4.2 Vzpomínka na velehory v černobílé fotografii. Výběr z archivu (1950-1987) – výstava fotek z expedic
Šumperk, Rytířský sál
7. 2. – 7. 4. 2019 Zmrhalová

3.2.4.3 Les objektivem lesníků – výstava fotografií vybraných ze soutěže Lesů ČR, s. p., Krajského ředitelství Šumperk
Loštice
Únor – červen 2019 Zmrhalová

3.2.4.4 České století v komiksu – výstava výtvarníků komiksové série
Šumperk, Rytířský sál
Duben – červen 2019 Janíčková

3.2.4.5 Výstava výtvarného kroužku ZUŠ Loštice
Loštice
Prosinec 2019 – leden 2020 Janíčková

3.2.5 Putovní vlastní

Výstavy putovní vlastní – za vlastní výstavy se považují i výstavy putovní. Putovní výstavou se rozumí výstava připravená se záměrem, že bude muzeem půjčená a instalovaná mimo původní vlastní výstavní prostory (např. v jiných zařízeních, muzeích, ve školách, v jiných prostorách v obci, v kulturních klubových zařízeních apod.).

3.2.5.1 Loutky – výstava ze sbírek VM Šumperk
Loštice (přechází z roku 2018)
8. 11. 2018 – 17. 2. 2019 Janíčková

3.2.5.2 Vánoční tradice a zvyky v Evropě – výstava tradičních zvyků v evropských zemích
Mohelnice (přechází z roku 2018)
15. 11. 2018 – 13. 1. 2019 Janíčková

3.2.5.3 Vánoční ozdoby – výstava představující soukromou sbírku sběratelky Jitky Mrkosové ze Šumperka
Zábřeh (přechází z roku 2018)
5. 12. 2018 – 27. 1. 2019 Kudelová

3.2.5.4 Křídla v průběhu času – výstava zaměřená na vývoj létacího aparátu u hmyzu, ptáků i savců, tvořená ze zoologických sbírek VM Šumperk
Mohelnice
Leden – duben 2019 Dvořák

3.2.5.5 Šumpersko za první republiky – výstava k 100. výročí vzniku samostatného československého státu
Zábřeh
Únor – duben 2019 Kollerová, Janíčková

3.2.5.6 Šumpersko za první republiky – výstava k 100. výročí vzniku samostatného československého státu
Mohelnice
Duben – červen 2019 Žouželka, Kollerová

3.2.5.7 Loutky – výstava ze sbírek VM Šumperk
Mohelnice

Červenec – září 2019 Janíčková

3.2.5.8 Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – výstava k 100. výročí založení Českobratrské církve evangelické, doplněná o sbírkové předměty VM Šumperk
Zábřeh
Červenec – září 2019 Lipenská

3.2.5.9 Šperky v proměnách času – výstava představí různorodé obměny šperků z archeologických a historických sbírek VM v Šumperku
Mohelnice
Září – listopad 2019 Müllerová, Halama

3.2.5.10 Šperky v proměnách času – výstava představí různorodé obměny šperků z archeologických a historických sbírek VM v Šumperku
Zábřeh
Listopad 2019 – leden/únor 2020 Müllerová, Halama

3.2.5.11 Vánoční ozdoby – výstava představující soukromou sbírku sběratelky Jitky Mrkosové ze Šumperka
Mohelnice
Listopad – leden 2019 Kudelová

Instalované mimo zařízení Vlastivědného muzea v Šumperku

3.2.5.12 Za zimních večerů – výstava ze sbírek VM Šumperk
Muzeum Oderska
Únor – duben 2019 Kudelová

3.2.5.13 Když jsem já sloužil – výstava ze sbírek VM Šumperk
Muzeum Bučovice (Muzeum Vyškovska)
Březen – květen 2019 Kudelová

3.2.5.14 Hrátky se zvířátky – výstava ze sbírek VM Šumperk
Městské muzeum Letohrad
24. 6. – 1. 9. 2019 Kudelová

3.3. Expozice

3.3.1. autorská

Expozice loštických pohárů. Hrnčířství na Lošticku v proměnách času – vznik nové expozice v Památníku A. Kašpara v Lošticích
Červen 2019 Halama, Janíčková

Expozice J. E. Welzla – reinstalace expozice známého zábřežského rodáka v Muzeu Zábřeh
Kollerová

Expozice Historie města Zábřeh – příprava nové historické expozice v Muzeu Zábřeh
Říjen – prosinec 2019 Lipenská

3.4. Dílny

3.4.1 Autorské

Dílny k aktuálním výstavám

3.5 Přednášky

Každý pracovník se zařazením kurátor výstav a archeolog musí mít minimálně jednu samostatnou přednášku pro veřejnost. Mezi přednášky se v tomto případě nepočítají komentované prohlídky výstav a expozic.

3.5.1 Autorská z uzavřeného výzkumu

Prof. Jan Havelka, tichý génius Moravy Janíčková

Jak jsme dělali revoluci aneb listopadové události roku 1989 na Šumpersku Kollerová

Velikonoční tradice v současnosti – Jak se vodí Jidáš? Kudelová

Zajímavé a vzácné mechorosty Hrubého Jeseníku a Králického Sněžníku Zmrhalová

3.5.2 Autorské

Medailonky významných osobností spjatých se Zábřežskem k jejich životnímu jubileu - plk. Karel Lukas (1897–1949), účastník I. a II. světové války Tempírová

Plk. Květoslav Prokeš (1897–1949) - čs. důstojník, účastník zahraničního odboje Tempírová

Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – přednáška k 100. výročí založení ČCE Lipenská

Lotyšsko – neznámá země u Baltu (prac. název přednášky/besedy – historie, památky, příroda, politika, současné poměry), Muzeum Šumperk Halama

Mohelnicko v době první Československé republiky (1918–1938). Doprovodná přednáška pro žáky ZŠ a studenty SŠ k výstavě Šumpersko v období první republiky Žouželka

Motýli severní Moravy a blízkého okolí Dvořák

Dubicko - 10 let archeologických výzkumů na lokalitě, Dubicko - sokolovna, únor-březen Tomešová, Halama

Přednáška o šumperské architektuře v rámci cyklu Po stopách šumperských architektů Müllerová

Komentované prohlídky k výstavám:

Komentované prohlídky k aktuálním výstavám autoři výstav

3.6. Kulturně-výchovná činnost

3.6.1 Kulturní projekty obecně

3.6.3 Přednášky

Přednášky pracovníků SMOPAJ, Liptovský Mikuláš Zmrhalová

3.6.5 Akce jiné

- **Muzeum Šumperk** Krellerová, Šebestíková, odborní pracovníci

18. 4. Velikonoce v muzeu

27. 4. Pálení čarodějnic

19. nebo 26. 5. Šumperský hafan – 11. ročník tradiční zábavné akce pro malé i velké pejskaře a jejich kamarády, ve spolupráci s Ligou na ochranu zvířat a www.sumperskonet.cz

7. 6. Muzejní noc

25. 7. Prázdninový den v muzeu – tematicky k výstavám (stavebnice SEVA, Pomocníci v kuchyni – návaznost na projekt MEIS)

Říjen – Mezinárodní den archeologie – program k popularizaci archeologie, připojení se k mezinárodní akci

Prosinec - vánoční nebo adventní program pro školy

- **PAK Loštice** Janíčková, Heinrichová

17. 4. Velikonoce v PAK

- **Muzeum Mohelnice** Žouželka

Pravěký den (květen, červen nebo září)

- **Muzeum Zábřeh** Dvořák

31. 5. Zábřežská muzejní noc

Další ročník dějepisných soutěží:

- O poklad paní Magdaleny – květen pro žáky 5. – 6. ročníku základních škol Zábřežska
- Toulky zábřežskou minulostí – listopad 8. – 9. ročník a nižší gymnázium

- **Lovecko-lesnické muzeum v Úsově** Třísková, Drugda

11. 5. Pohádkový den

Červenec – Prázdninový den

Září – Bílá paní a strašidla

Říjen – Halloween na zámku Úsov

Dny evropského kulturního dědictví – září, volné nebo zvýhodněné vstupy, propagace ve spolupráci s městy (Šumperk, Mohelnice, Zábřeh)

3.7 Internet

3.7.1 Vlastní stránky

Vlastivědné muzeum v Šumperku provozuje webové stránky www.muzeum-sumperk.cz. Stránky dostaly v roce 2015 novou grafickou podobu, v roce 2016 došlo k postupnému doplňování dat. Kromě základních povinných údajů o organizaci, kontaktů a dalších identifikačních údajů jsou na webu přehledně umístěny informace o všech zařízeních VM Šumperk, stálých expozicích (virtuální prohlídky stálé expozice v šumperském muzeu a expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice) a výstavách a akcích. Další část je věnována sbírkám včetně 3D prezentace vybrané kolekce sbírkových předmětů a také publikační činnosti (odborné články, vlastivědné zajímavosti, Šumperské osobnosti, Kříže, kapličky a boží muka na Šumpersku, sborník Severní Morava). Webové stránky jsou průběžně aktualizovány a doplňovány.

Vlastivědné zajímavosti na www.muzeum-sumperk.cz:

- Ničivá povodeň v údolí Desné roku 1921 Kollerová
- Z deníku četnické stanice v Kosově Kollerová
- Sametová revoluce v Šumperku Kollerová

- Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze

Janíčková, Kudelová

- Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků. Dvořák
- Článek ukončující vědecko-výzkumný úkol. Revize lomu vrch Zbová u Bohutína. Dvořák
- Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné. Dvořák
- Nové sochařské exteriérové realizace v Šumperku (pracovní název) Müllerová
- Doteky severomoravského baroka (prac. název) Müllerová
- Osobnost plk. Karla Lukase Tempírová
- Lubomír Bartoš, monumentální realizace v architektuře – web muzea Lipenská
- Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – web muzea Lipenská

Facebook muzea:

Historické okénko Šumperka – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie města Lipenská, Kollerová

4. Ostatní činnost

4.1 Odborné posudky

Odborná vyjádření k plánovaným stavebním činnostem a k proběhlým stavbám s archeologickým dohledem.

4.3 Členství v komisích

- Česká botanická společnost Zmrhalová
- Bryologická sekce ČBS Zmrhalová
- Britská bryologická společnost Zmrhalová
- Komise pro tradiční lidovou kulturu v Olomouckém kraji Kudelová

4.7 Služby dle zákona 122 – bezplatné

- kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků stavebníků
- záchranný archeologický výzkum dle požadavků stavebníků - pravděpodobně pokračování záchranného výzkumu v Dubicku, Za kostelem (polykulturní pravěké sídliště) – pokračující výstavba rodinných domů

4.8 Služby dle zákona 122 – placené

- kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků investorů
- záchranný archeologický výzkum dle požadavků investorů

4.9 Zájmová sdružení u muzea

- Spolupráce s Respekt a tolerance, o. s. Žouželka
- Spolupráce se Společností přátel hradu Bouzova Gronychová, Žouželka

6. účelové komise

- Redakce Severní Moravy Gronychová, Hajtmarová, Müllerová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM v Šumperku
  Halama, Lubina, Zmrhalová, Kudelová, Vepřková + 3 externí spolupracovníci
- Redakční rada časopisu KROK Müllerová, Hajtmarová
- Oborové sekce při AMG jednotliví odborní pracovníci dle zaměření
- PSSČ Vlastivědné muzeum Jesenicka Kollerová, Halama, Dvořák
- Středomoravská archeologická komise Tomešová, Halama
- Certifikační komise pro udělování regionální značky „Jeseníky originální produkt“ Kudelová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea silnic ve Vikýřovicích Kudelová
- Předseda regionální sekce AMG, člen senátu AMG Gronychová
- Redakční rada publikace „Hrady a zámky Olomouckého kraje“ Müllerová

IV. Část nepovinná příloha – Nabídky

Vlastivědné muzeum v Šumperku připravuje každoročně několik putovních výstav, které jsou postupně prezentovány i v ostatních detašovaných zařízeních. Tyto výstavy by bylo možné prezentovat i v ostatních muzeích zřizovaných Olomouckým krajem. Jedná se o následující výstavy:

Léčivé byliny – výstava ze sbírek Vlastivědného muzea v Šumperku představuje různé léčivé byliny a také dobové zařízení lékárny. Výstava byla v roce 2010 instalována v Muzeu v Šumperku a v roce 2011 v Muzeu Mohelnice.

Svět brouků – výstava ze života hmyzu doplněná makrofotografiemi, preparovanými exponáty a interaktivními prvky. Je možné doplnit i o živé exempláře. Výstava byla instalována v muzeích v Šumperku, Mohelnici a Zábřehu.

Kamzík horský, 100 let kamzíků v Jeseníkách – výstava přibližující problematiku vysazení kamzíků v Jeseníkách; fotografie, postery, dermoplastické preparáty. Výstava byla v roce 2012 instalována i v muzeu v Krnově a v roce 2013 v Opavě.

Tetřev hlušec ptákem roku 2012 – fotografie v rámech, dermoplastické preparáty.

Kamenná krása – geologická výstava, fotografie, postery, sbírkové předměty.

Když jsem já sloužil... – etnografická výstava ze sbírek VM Šumperk přibližuje chov hospodářských zvířat v regionu. Výstava je doplněna mnoha interaktivními prvky a preparáty domácích zvířat. V roce 2012 byla velmi úspěšná v Muzeu Šumperk, v roce 2013 v muzeu v Českém Těšíně a v létě 2014 v muzeu v Hlučíně, v roce 2017 v Muzeu Kroměřížska.

O včelách a lidech – O životě včel se návštěvníci dozvědí nejen z textů, zpracovaných komiksovou formou, ale i prostřednictvím interaktivních prvků z dílny šumperského muzea a střediska ekologické výchovy Doris. Výstava byla v roce 2015 instalována v Technickém muzeu v Brně, v roce 2016 v Městském muzeu ve Skutči a na dnech mikroregionu v Rovensku. V roce 2017 v PAK v Lošticích, v Městském muzeu v Poličce.

Za zimních večerů v chalupách – etnografická výstava přibližuje, jak se v minulosti žilo na venkově a jakým činnostem se lidé věnovali v zimním období, kdy na delší čas ustaly zemědělské práce. Výstava interaktivní formou představuje nejen domácí výrobu, ale i zvyky a obyčeje, které se vážou k zimnímu období. Návštěvníci si mohou vyzkoušet tkaní na skutečném, ale zmenšeném tkalcovském stavu, jednoduché tkaní v rámech nebo si vyzkouší

například i to, jak se obšívaly nitěné knoflíky. Pro kluky výroba pometel nebo řezání šindelů. V další části výstavy si návštěvníci pro změnu mohou vyzkoušet kostýmy z adventních a masopustních obchůzek.

Přednášky:

Vznik Československa 1918 Žouželka

Pražské jaro (1968) Žouželka

Základy křesťanské ikonografie aneb porozumějte sochám podél cest
Přednáška pro 2. stupeň ZŠ, SŠ Lipenská

Proč a jak sbírat rostliny do herbářových sbírek muzea – pro ZŠ Zmrhalová

Stromy na podzim – pro 1. stupeň ZŠ Zmrhalová

Co tu kvete (pracovní název) – pro MŠ a ZŠ Zmrhalová

Mechorosty Hrubého Jeseníku – pro studenty SOŠ v rámci výuky dle poptávky
Zmrhalová

Jarní obyčeje na Šumpersku Kudelová

Vánoce – tradice a současnost Kudelová

Šumperk osídlen již v době bronzové! Záchranný archeologický výzkum v Příčné ulici
Halama

Zapomenutý bronzový poklad aneb nové pravěké nálezy a objevy v našem regionu Halama
Římané a Germáni na severní Moravě. Svědectví archeologických nálezů

Medailonky významných osobností spjatých se Zábřežskem k jejich životnímu jubileu – pro I. a II. stupeň ZŠ Tempírová

Meziválečná architektura v Šumperku Müllerová